

Informe 6/2026, de 26 de març, del Comitè de Preus de Contractes de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya, sobre l'estructura de costos proposada per l'Ajuntament de Tiana en relació amb el contracte de servei de recollida de residus municipals, neteja viària i el seguiment del servei al municipi de Tiana

ANTECEDENTS

1. L'article 103 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), estableix que els preus dels contractes del sector públic poden ser objecte de revisió periòdica i predeterminada, en determinades circumstàncies, prèvia justificació i de conformitat amb el que preveu el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, que desenvolupa la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola (RD 55/2017), entre altres, en cas de contractes en què el període de recuperació de la inversió sigui igual o superior a cinc anys. Així mateix, també disposa que "previa justificación en el expediente, podrá admitirse la revisión de precios en los contratos (...) aunque su período de recuperación de la inversión sea inferior a cinco años siempre que la suma de la participación en el presupuesto base de licitación del contrato de las materias primas, bienes intermedios y energía que se hayan de emplear supere el 20 por ciento de dicho presupuesto". A aquest efecte, preveu que "la revisión solo podrá afectar a la fracción del precio del contrato que presenta dicha participación", que "el pliego deberá indicar el peso de cada materia prima, bien intermedio o suministro energético con participación superior al 1 por ciento y su respectivo índice oficial de revisión de precios" i que "no será exigible para la inclusión en los pliegos de la fórmula de revisión a aplicar al precio del contrato la emisión de informe por el Comité Superior de Precios de Contratos del Estado". A més, també estableix que "salvo en los contratos de suministro de energía, cuando proceda, la revisión periódica y predeterminada de precios en los contratos del sector público tendrá lugar en los términos establecidos en este capítulo, cuando el contrato se hubiese ejecutado, al menos, en el 20 por ciento de su importe y hubiese transcurrido un año desde su formalización".

Per la seva banda, l'article 9 del RD 55/2017, relatiu a la revisió periòdica i predeterminada de preus en els contractes del sector públic diferents dels contractes d'obres i dels contractes de subministrament de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques, fixa el contingut que ha de tenir la memòria que acompanyi l'expedient de contractació, així com les previsions respecte de la revisió de preus que s'han d'especificar en els plecs, i estableix que la revisió no pot tenir lloc transcorregut el període de recuperació de la inversió del contracte.

Així mateix, d'acord amb l'apartat 7 d'aquest article 9, per als contractes amb un preu igual o superior a cinc milions d'euros, l'òrgan de contractació ha d'incloure en l'expedient de contractació un informe preceptiu valoratiu de l'estructura de costos emès, en l'àmbit de Catalunya, pel Comitè de Preus de Contractes de Catalunya, i que a aquests efectes l'òrgan de contractació ha de: a) Sol·licitar a cinc operadors econòmics del sector la remissió de la seva estructura de costos; b) Elaborar una proposta d'estructura de costos de l'activitat utilitzant, sempre que sigui possible, la informació de les respostes que rebi dels operadors econòmics; c) Sotmetre la seva proposta d'estructura de costos a un tràmit d'informació pública per un termini de 20 dies; i d) Remetre la seva proposta d'estructura de costos a aquest Comitè de Preus de Contractes de Catalunya.

2. L'Ajuntament de Tiana va trametre a la Secretaria Tècnica de la Junta Consultiva de Contractació Pública sol·licitud d'informe preceptiu valoratiu de la estructura de costos relativa al *contracte del servei de recollida de residus municipals, neteja viària i el seguiment del servei al municipi de Tiana* (d'ara endavant, "el Contracte"), juntament amb la documentació següent:

- Memòria de l'expedient de la licitació.
- Anunci publicat en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB) de data 18/12/2025, referent al tràmit d'informació pública de la proposta d'estructura de costos del Contracte on s'adjunta un enllaç a la proposta d'estructura de costos.
- Certificat signat pel Secretari i l'Alcalde en data 22/01/2026 relatiu al tràmit d'informació pública de l'estructura de costos i a la inexistència d'al·legacions.
- Memòria justificativa de la proposta d'estructura de costos amb data novembre 2025.
- Estructura de costos informada pels operadors econòmics del sector consultats.
- Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) i Plec de prescripcions tècniques del Contracte (PPT).
- Arxiu en format Excel on figuren els costos d'explotació del servei amb l'estructura de costos del Contracte.
- Arxiu en format Excel on figura el càlcul del període de recuperació de la inversió amb els fluxos de caixa.

3. La proposta d'estructura de costos del Contracte de la qual se sol·licita informe, publicada a l'anunci del BOPB amb codi CVE 202510197999 és la següent:

Concepte		Revisable	Mitjana Contracte	
<i>Despesa de personal</i>		SI	1.063.225,96 €	63,6%
<i>Despesa explotació</i>	Combustible i lubricants	SI	115.518,41 €	6,9%
	Manteniment i reparacions	SI	134.997,37 €	8,1%
<i>Altres despeses directes</i>	Despesa instal·lacions	NO	52.995,00 €	3,2%
	Impostos i assegurances	NO	10.613,33 €	0,6%
	Altres despeses	NO	165.767,18 €	9,9%
<i>Despeses d'amortització i finançament</i>		NO	129.624,25 €	7,7%
TOTAL despesa Explotació			1.672.741,51 €	

CONSIDERACIONS

1. Competència del Comitè de Preus de Contractes de Catalunya

D'acord amb l'article 17 del Decret 118/2023, de 27 de juny, pel qual s'estableix la composició i el règim jurídic de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya, correspon al Comitè de Preus de Contractes de Catalunya informar sobre l'estructura de

costos dels contractes del sector públic diferents dels contractes d'obres i dels contractes de subministrament de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques sotmesos a revisió periòdica i predeterminada de preus, sempre que el preu del contracte sigui igual o superior a cinc milions d'euros.

2. Requisits procedimentals

L'òrgan de contractació ha dut a terme, de conformitat amb el que disposa l'article 9.7 del RD 55/2017, els tràmits següents:

- a) Sol·licitud a cinc operadors econòmics del sector de la seva estructura de costos.
- b) Elaboració d'una proposta d'estructura de costos.
- c) Tràmit d'informació pública de la proposta d'estructura de costos per un termini de 20 dies.
- d) Remissió de la proposta d'estructura de costos a l'òrgan competent per emetre l'informe valoratiu.

Pel que fa al tràmit indicat a la lletra a), l'òrgan de contractació assenyala haver tramés les sol·licituds de les estructures de costos a sis operadors i que ha rebut resposta de tots d'ells.

3. Circumstàncies que han de concórrer perquè sigui procedent la revisió de preus i l'informe preceptiu del Comitè de Preus

L'expedient de contractació dels contractes amb un preu igual o superior a 5 milions d'euros ha d'incloure l'informe preceptiu valoratiu de l'estructura de costos emès pel Comitè de Preus quan sigui procedent la revisió periòdica i predeterminada per concórrer les dues circumstàncies següents:

- a) Que el període de recuperació de la inversió del contracte sigui igual o superior a cinc anys, justificat de conformitat amb el criteri que estableix l'article 10 del RD 55/2017.
- b) Que estigui previst així en els plecs, que han de detallar la fórmula de revisió.

La revisió de preus es troba prevista al PCAP del Contracte, on es detalla la fórmula aplicable. L'Ajuntament de Tiana estableix una durada del contracte de deu anys, sense possibilitat de pròrroga. Aquesta durada es justifica a la memòria de l'estructura de costos per la necessitat de possibilitar la recuperació de les inversions directament vinculades a l'execució del contracte. No obstant això, en l'apartat 8 del mateix document s'indica que el període de recuperació de la inversió és de nou anys.

De l'anàlisi de la documentació aportada s'observa que els imports utilitzats per calcular el període de recuperació de la inversió que figuren a l'Annex II. Estudi econòmic justificatiu *cash-flow* no coincideixen amb els incorporats al full de càlcul facilitat.

Així mateix, de la revisió del full de càlcul es desprèn que el flux de caixa (FCt) utilitzat en el càlcul del període de recuperació de la inversió no es basa en les entrades i sortides de fons del quadre de fluxos de caixa, sinó en el *cash-flow* operatiu del projecte, que incorpora conceptes com les amortitzacions, el fons de maniobra o l'efecte financer de l'IVA. Cal recordar que, d'acord amb el que estableix el RD 55/2017, els fluxos de caixa a considerar han de correspondre als cobraments i pagaments derivats de les activitats d'explotació i d'inversió, sense incloure conceptes que no impliquin entrades o sortides efectives de fons, com ara amortitzacions, ajustos per deteriorament de valor o variacions de provisions.

D'altra banda, segons el PPT tots els béns d'inversió es consideren amortitzats al final de la durada del contracte amb un valor residual nul, si bé s'indica que, un cop finalitzat el període d'amortització i finançament, els mitjans materials passaran a ser propietat de l'Ajuntament sense que això impliqui la finalització de la seva vida útil. En aquest sentit, cal recordar que l'article 10 del RD 55/2017 estableix que, encara que no se'n prevegi l'alienació efectiva en el moment de fer les projeccions, s'ha d'incloure com a cobrament procedent de les activitats d'inversió el valor residual dels actius. Aquest valor s'entén com l'import que es podria recuperar al terme del contracte o bé al final de la vida útil de l'element patrimonial, ja sigui per la seva venda al mercat o per altres mitjans. Per determinar-lo s'han d'analitzar les característiques dels elements patrimonials, com ara la seva vida útil, els possibles usos alternatius, la mobilitat o la seva divisibilitat.

En aquest context, es considera necessari revisar el càlcul del període de recuperació de la inversió, atès que les qüestions exposades anteriorment poden tenir una incidència directa en la determinació del termini en què es recupera la inversió. Cal recordar que l'article 29 de la LCSP estableix una durada màxima de cinc anys per als contractes de serveis, incloses les possibles pròrrogues, i que només de manera excepcional es pot preveure una durada superior quan aquesta sigui necessària per permetre la recuperació de les inversions directament vinculades al contracte, incloent l'obtenció d'un benefici sobre el capital invertit en condicions normals d'explotació.

Finalment, d'acord amb el que disposa l'article 9.5 del RD 55/2017, els plecs haurien d'especificar que la revisió de preus no pot tenir lloc un cop transcorregut el període de recuperació de la inversió.

4. Estructura de costos proposada

Aquest informe té per objecte valorar la traçabilitat de la informació i la consistència econòmica del model per obtenir l'estructura de costos. Tanmateix, no n'és objecte la validació dels valors econòmics emprats, en la mesura que aquesta requeriria coneixements especialitzats quant a l'activitat objecte del contracte.

Segons la documentació aportada, l'estructura de costos proposada per l'Ajuntament de Tiana s'ha elaborat a partir de l'estudi econòmic del contracte i de les respostes facilitades pels operadors econòmics del sector consultats. Un cop homogeneïtzades algunes d'aquestes respostes, l'òrgan de contractació ha calculat la mitjana dels percentatges corresponents als diferents components de cost amb la finalitat de contrastar-los amb l'estructura de costos proposada.

A efectes d'aquest informe, s'ha elaborat una taula comparativa que recull la mitjana de les respostes dels operadors econòmics, un cop homogeneïtzades per tal de garantir la seva comparabilitat —en particular, ajustant la resposta d'un operador que no havia inclòs les despeses generals (DG) ni el benefici industrial (BI), així com la d'un altre que no diferenciava entre els components d'"instal·lacions" i "Impostos i assegurances"—, juntament amb els valors mínims i màxims observats en aquestes respostes, que es presenta a continuació:

	Proposta Aj. Tiana	Mitjana	Min	Max
Personal	63,6%	65,2%	61,0%	68,0%
Combustible i lubricant	6,9%	6,2%	4,7%	8,5%
Manteniment i reparacions	8,1%	5,0%	3,5%	7,0%
Instal·lacions	3,2%	1,4%	0,5%	2,1%
Impostos i assegurances	0,6%	0,9%	0,6%	1,2%
Altres despeses	9,9%	12,3%	9,0%	18,5%
Amortitzacions i finançament	7,7%	9,0%	2,4%	12,0%
	100%	100%		

Es posa de manifest que dins la partida "Altres despeses" queden incloses, a més de conceptes com el manteniment d'instal·lacions o el vestuari del personal, entre d'altres, les despeses generals (DG) i el benefici industrial (BI).

Amb caràcter general, s'observa que l'estructura de costos proposada presenta una proximitat raonable respecte dels valors mitjans resultants de les respostes dels operadors econòmics consultats.

Tanmateix, s'identifiquen algunes diferències en el pes de determinats components del cost. En particular, el component corresponent a manteniment i reparacions presenta un pes superior (8,1 %) respecte de la mitjana observada (5,0 %), així com el component relatiu a instal·lacions (3,2 %) respecte de la seva mitjana (1,4 %), situant-se en ambdós casos per sobre del rang observat. Per contra, els components corresponents a personal (63,6 %) i amortitzacions i finançament (7,7 %) presenten un pes inferior respecte de les seves mitjanes (65,2 % i 9,0 %, respectivament), si bé aquests valors es mantenen dins dels rangs observats.

Malgrat la proximitat general dels pesos dels diferents components, es considera convenient justificar amb major detall la reducció dels costos associats al personal i a les inversions en relació amb l'increment dels costos de manteniment i instal·lacions.

Així mateix, amb la finalitat de facilitar la correcta translació dels pesos de l'estructura de costos als coeficients de la fórmula de revisió, hauria estat adient expressar aquests pesos amb dos decimals.

S'ha pogut verificar una traçabilitat genèrica entre el càlcul dels costos i els imports dels diferents components de l'estructura de costos. No obstant això, s'han detectat algunes febleses en relació amb determinats valors emprats. En concret, dins del component "Manteniment i reparacions" s'han inclòs altres conceptes com el lloguer de vehicles, les

quotes de manteniment de programari i aplicacions durant tota la durada del contracte, així com les compres anuals d'etiquetes i de bosses. Atesa la seva heterogeneïtat i tipologia, aquests conceptes difícilment poden ser considerats dins d'aquest component, especialment tenint en compte el seu caràcter revisable.

5. Fórmula de revisió de preus i la seva connexió amb l'estructura de costos

La revisió ha d'estar prevista en els plecs, els quals han de detallar la fórmula de revisió a aplicar, i han d'especificar com a mínim:

- a) El desglossament dels components de cost de l'activitat objecte del contracte i la ponderació de cadascun d'ells sobre el preu del contracte.
- b) Els preus individuals o índexs de preus específics associats a cada component de cost susceptible de revisió.
- c) Els mecanismes d'incentiu d'eficiència, en el seu cas, previstos en l'article 7 del RD 55/2017.

La revisió està prevista al PCAP, que estableix com a components revisables els corresponents a "Personal", "Combustibles i lubricants" i "Manteniment i reparacions".

La fórmula de revisió proposada és la següent:

$$P_t = P_0 \times K_t$$

$$K_t = A \times (1 + I_p / 100) + B \times (I_{\text{gasoil } t} / I_{\text{gasoil } t_0}) + C \times (RIME_i / RIME_0) + D$$

On

P₀= Preu a revisar, import factura previ IVA

P_t = Nou preu a calcular pel període "t"

K_t = Factor de revisió de preus pel període "t"

El primer terme del polinomi (A) correspon a "Personal", el segon (B) a "Combustibles i lubricants", el tercer (C) a "Manteniment i reparacions" i el quart (D) als components no revisables.

Els plecs traslladen als coeficients dels diferents termes de la fórmula de revisió els pesos dels components de l'estructura de costos expressats en percentatges. Cal assenyalar que s'ha detectat una errada en el sumatori dels percentatges corresponents al coeficient D. Així mateix, cal tenir en compte que aquests percentatges s'han d'incorporar a la fórmula en forma de coeficients —és a dir, en tant per u— i utilitzant xifres amb quatre decimals. En aquest sentit, atès que els pesos de l'estructura de costos s'han definit amb un únic decimal, els coeficients resultants serien els següents:

A=0,6360

B=0,0690

C=0,0810

D=0,2140

Pel que fa al terme corresponent a “combustible i lubricants” s’ha emprat com a índex de revisió (I_{gasoil}) l’índex de preus del gasoil (sèrie IPCA 2632) publicat per l’Institut Nacional d’Estadística (INE). Cal assenyalar que aquesta elecció pressuposa que la totalitat de la maquinària i vehicles utilitzats en el servei tenen com a font d’energia aquest combustible fòssil, fet que no sembla coherent amb els criteris de sostenibilitat establerts al PPT, el qual prioritza l’ús de vehicles elèctrics i estableix, amb caràcter obligatori i en aplicació de les directives 2007/46/CEE i del Reial decret 750/2010, que tots els vehicles del tipus M1, N1, L i VMP hauran de ser de zero emissions. En aquest sentit, es considera convenient diferenciar els vehicles i la maquinària en funció de la font d’energia emprada i de les hores d’utilització, i aplicar el corresponent índex de revisió, sempre que el pes del seu cost pugui considerar-se significatiu, d’acord amb els criteris establerts a l’article 7 del RD 55/2017.

Pel que fa al terme corresponent a “manteniment i reparacions”, sotmès a l’índex de revisió (RIME) corresponent a la divisió 33 (reparació i instal·lació de maquinària i equips) de l’índex de preus industrials publicat per l’INE, cal assenyalar que inclou, tal com s’ha esmentat a la consideració anterior, despeses de naturalesa heterogènia, com ara lloguers, quotes periòdiques i determinades compres anuals. Aquest fet contradiu el principi de màxima desagregació possible establert a l’article 7 del RD 55/2017, atès que es tracta de conceptes per als quals no existeix un índex que reflecteixi de manera precisa la seva evolució conjunta.

Quan a la operativa de la revisió, tot i que a la fórmula s’indica que els índex de referència es prendran respecte l’any d’inici del contracte en el cas de I_p i respecte dels valors a origen en el cas de $I_{\text{gasoil}0}$ i RIME0, el redactat del PCAP no resulta prou clar. En concret s’indica que la revisió es farà anualment a any vençut aplicant els valors dels índexs als períodes mensuals corresponents i el seu darrer valor es prendrà com a referència pels pagaments del següent any. Cal recordar que l’article 103 de la LCSP estableix que el PCAP ha de detallar la fórmula de revisió aplicable, que és invariable durant la vigència del contracte i determina la revisió de preus en cada data respecte a la data de formalització del contracte, sempre que la formalització es produeixi en el termini de tres mesos des de la finalització del termini de presentació d’ofertes, o respecte a la data en què acabi el termini esmentat de tres mesos, si la formalització es produeix amb posterioritat.

Finalment, cal assenyalar que la fórmula de revisió proposada no incorpora cap factor que moduli la revisió en funció de l’eficiència, al qual es refereix l’article 7.8 del RD 55/2017, ni consta a la documentació justificació de la seva no inclusió.

CONCLUSIÓ

D’acord amb el que s’ha exposat i a la vista de la documentació aportada, l’estructura de costos del contracte de contracte de servei de recollida de residus municipals, neteja viària i el seguiment del servei al municipi de Tiana, s’adequa i respon als requeriments procedimentals establerts al RD 55/2017, si bé, tenint en compte els antecedents i les consideracions del present informe, cal efectuar les observacions següents:

1. Cal revisar el càlcul del període de recuperació de la inversió, d’acord amb el que s’indica a la consideració 3, a fi de verificar la seva incidència en la durada del contracte i en el període d’aplicació de la revisió de preus. En aquest sentit, es convenient que el PCAP

incorpori expressament la previsió establerta a l'article 9.5 del RD 55/2017, relativa a la limitació temporal de la revisió al període estricte de recuperació de la inversió.

2. Cal revisar la traçabilitat dels càlculs econòmics que sustenten l'estructura de costos proposada, d'acord amb les observacions efectuades a la consideració 4, així com la seva eventual repercussió en els pesos dels diferents components.
3. Cal revisar la fórmula de revisió de preus d'acord amb les observacions efectuades a la consideració 5, tenint en compte el que s'ha esmentat respecte als termes corresponents a "combustible i lubricants" i "manteniment i reparacions" i els conceptes que s'inclouen.
4. Cal que el PCAP expliciti amb claredat l'operativa de la revisió de preus, d'acord amb el que estableix l'article 103 de la LCSP, pel que fa al moment de referència per a l'aplicació de les revisions periòdiques.
5. Seria recomanable incorporar a la fórmula de revisió de preus algun mecanisme que incentivi el comportament eficient, d'acord amb el que preveu l'article 7.8 del RD 55/2017, o bé justificar adequadament la seva no inclusió.

Adicionalment, es recorda a l'òrgan de contractació l'obligació de comunicar a aquest Comitè de Preus, a efectes informatius, l'estructura de costos que inclogui el plec de la licitació corresponent, de conformitat amb el que disposa el mateix article 9 del RD 55/2017.

Barcelona, 26 de març de 2026